

MAGYAR HÍR LAP

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényes bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Gafencu külügyminiszter több napig marad Rómában

A pápa is kihallgatáson fogadja. Körrepülést végez Olaszország fölött

Rómából jelentik: Gafencu külügyminiszter római tartózkodása tovább fog tartani, mint előre tervezték. A külügyminiszter ugyanis hírszerint csak szerdán este, vagy csütörtökön utazik el, mert itt akarja kipihenni eddigi körútja fáradalmait.

Gafencu külügyminisztert a pápa is kihallgatáson fogadja. Udvariassági tény is ez a látogatás abból az alkalomból, hogy a Vatikán és Románia egymás követségeit nagykövetségi rangra emelte.

Gafencu nyilatkozott a budapesti *Uj Nemzedék* munkatársának. Elmondotta, hogy nagyon meg van elégedve európai körúttal és megnyugtató, hogy az európai fővárosokban ugyanazokkal a szavakkal mindenütt meglelégedést lehet kiváltani mindkét tárgyaló félnél. Közölte, hogy Rómából Belgrádba utazik és ott fejezi be körútját.

Gafencu, aki pilóta volt, szerdán nagyobb körrepülést tesz Róma és Olaszország fölött az Olaszország által rendelkezésre bocsátott repülőgépen.

Constantinescu román pénzügyminiszter hivatalos jellegű látogatásra május 11-ikén érkezik Rómába.

A *Lavoro Fascista*, Gafencu külügyminiszter római útjával kapcsolatban megjegyzi, hogy a

francia sajtót jobban érdekli Gafencu római, mint párizsi útja. *A román külügyminiszter, — írja a lap, — sok helyen megállt, de római megállása a leghasznosabb lehet, mert Olaszországnak kiváltásos helyzete van arra, hogy Románia helyzetét összhangba hozza az új balkáni bekerendéssel.*

Pál jugoszláv kormányzóherceg római látogatása

Rómából jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg és felesége háromnapos tartózkodásra május 10-én érkezik Rómába. A kormányzóherceg tiszteletére nagy légügyi gyakorlatokat rendeznek a furbarrai partvidéken.

A magyarországi kereskedelemügyi miniszter is Rómába érkezett

Rómából jelentik: Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter kedden reggel megérkezett Rómába. A Termini pályaudvaron Guarneri valuta és árucseréügyi miniszter, Villáni Frigyes báró magyar követ, valamint több magasrangú miniszteri titkár fogadta. Kunder Antal csütörtök estig marad Rómában. Még a keddi nap folyamán meglátogatja Ciano külügyminisztert, este Guarneri ad vacsorát a magyar miniszter tiszteletére.

Májusi nemzeti ünnepség Berlinben

Hitler birodalmi vezér az ifjusághoz intézett beszédet, Göring vezértábornagy Hitler cselekvő politikáját méltatta

Berlinből jelentik: Hitler, német birodalmi vezér és kancellár május elsején az Olimpiai Stadionban beszédet intézett a német ifjusághoz.

— Ne hallgassatok azokra a hazug és megtévesztő szövegekre, amelyekkel egy más világ a talpraállt Németországot meg akarja mérgezni és így akarja megtörni. Körülöttünk olyan népek is élnek, amelyek nem akarják a német egységet és azt, hogy a német nép a legszükségesebb életjogok birtokába jusson. Csak fenyegetés ez a másik világ: el fog bukni a német egységen.

Beszédet mondott Hitler kancellár a Lustgartenben tartott gyűlésen is.

— Ma, — mondotta többek között — ismét Németország bekerítésén fáradoznak bizonyos hatalmak. Nem tévedek, ha megállapítom, hogy ma is azok a régi, bekerítő politikások dolgoznak ellenünk, akiket 1914-ben is csak a gyűlölet vezetett. Ugyanaz a nemzetközi háborús uszító csoport ez, amely már akkor is folytatta üzemeltetését. Nem szükséges hangoztatnom, hogy szeretem a békét, bár tudom, hogy bizonyos nemzetközi sajtó napról-napra hazudik, háborúra uszít, gyanúsít és rágalmaz. Igen, én is fegyverkezem minden esz-

szakkal, de itt egy különbség van. Németország óriási műveket teremt.

E művek közül soknak 10–20 évre van szüksége, hogy elkészüljön. Elég okom van tehát arra, hogy a békét akarjam.

De az uszítók nem akarják a békét, mert semmit sem teremtenek és semmit sem dolgoz-

A német hadsereg főparancsnoka Libiában

Az Innsbruckban kezdett olasz-német katonai tanácskozások folytatása

Rómából jelentik: Brauchitz tábornok, a német hadsereg főparancsnoka hétfőn reggel repülőgépen Libiába indult. rossz időjárási viszonyok miatt azonban megszakította útját és kedden folytatta útját Tripoliszba. A tábornok elutazása előtt Rómában a német és olasz hadsereget érintő fontos katonai kérdésekről

nak a béke érdekében. A nemzetközi sajtó mindent előre tud és akar tudni, csak azt nem tudták előre, hogy hatalomra kerülök. Ezt a beszédet, amit most itt elmondok, Tabouis asszony már tegnapelőtt pontosan tudta. Legujabb hazugság az, hogy az a 20 ezer német katona, amelynek állítólag Marokkóban kellett volna partraszállnia, most Libériában szállt partra. Nyolc nap múlva már bizonyára azt fogják mondani, hogy nem Libériába, hanem Madagaszkárra irányították ezeket a német katonákat. Ezek a háborús uszítók megkísérik, hogy a népeket ismét pusztulásba hajszolják. Megérthetik tehát, ha nem bizonygatunkat olyan emberek nyilatkozatára és biztosítékaira, akik maguk is a háborús uszítás szolgálatában állnak. Minden tisztelet egy népszövetségi nyilatkozatnak, de nyugalmunk biztosítására mégis megbízhatóbb biztosítékra van szükségünk.

Göring porosz miniszterelnök Hitler érdeméről

Berlinből jelentik: A német nép nemzeti ünnepe a Lustgartenben rendezett katonai ünnepséggel és a nagyzebású fátylással ért véget. Az ünnepség során Göring vezértábornagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy a német népközösség, amely csak a Vezér akaratát ismeri, a Harmadik Birodalom nagyságának, erejének és legyőzhetetlenségének a záloga.

Göring ezután ismertette Hitler cselekedeteit és történelmi elhatározásait, majd kifejtette, hogy ha a német nép egységes, akkor minden veszedelemnek ellen tud állni. Németország senkit sem fenyeget, de ma már nem lehet vele játszani, mint azelőtt. Most a bekerítés politikájával kísérik meg a német nép erejét meggyengíteni, de a fenyegetések és megfélemlítések csak egy visszhangot keltettek: az erő visszhangját. A világ egyetlen hatalma sem fogja a birodalmat szétrombolni.

Az északi államok semlegessége

Stockholmból jelentik: Sandler svéd külügyminiszter egy május elsejei ünnepségen kijelentette, hogy a politikai helyzet ma bizonytalanabb, mint az elmúlt évben. Arra lehet következtetni, hogy az európai térkép megváltoztatására irányuló minden kísérlet az európai hatalmak közötti háborúhoz, sőt világháborúhoz vezet. Az északi államok már állásfoglaltak azzal, hogy semlegességüket kinyilatkoztatták. Külhatalmaknak tehát ki kell hangyúniok az északi hatalmakat a játszmából.

tárgyalt. Rómában úgy tudják, hogy a megbeszélések Pariani olasz és Keitel német tábornok innsbrucki tanácskozásának a folytatását jelentik:

A német hadsereg főparancsnok május 5-ig marad Libiában, azután visszatér Rómába és résztvesz a május 9-iki ünnepségeken.

Párizsi lap

Gafencu külügyminiszter pályafutásáról

Nagyvárad, május hó.

A *Paris Soir* most ideérkezett április 22-iki száma nagy cikket közöl Gafencu úrról, a román külügyminiszter külföldi útja alkalmával. Két arcképet is közöl róla. Az egyikben Gafencu az újságírókat mutatja be, amint íróasztalára könyökölve szabályos, fiatalos arca gondolkodóan elmereng; a másik a nemzeti ünnepségek frontjának egyenruhájában ábrázolja a külügyminisztert, mélyült és megkeményedett vonásain a gond és felelősség markáns kifejezésével.

Rövid angolnyelvű párbeszéd vezet be a cikket:

— Hogy van Gafencu úr, — kérdezi Chamberlain.

— És ön hogy van, sir Chamberlain? — kérdezi vissza a román külügyminiszter, — a magam részéről nagyon örvendek, hogy találkozhattam önnel.

— Óh, magam is, — feleli udvariasan az angol miniszterelnök, — de ön, sir Gafencu, úgy veszem észre, idegenszerű kiejtés nélkül, tökéletesen beszél angolul.

— Ezen ön csodálkozik? — magyarázza Gafencu. — Ne felejtse el, hogy én angol származású vagyok.

Az angol nagyszülők

Majd így folytatja a *Paris Soir*:

A 19-ik század elején élt a skótsországi Edinburghban egy derék képtár-gondnok, akinek John Saunders volt a neve. Egy szép napon meghívást kapott a szentpétervári híres cári képtár igazgatójától és John Saunders, aki nagyszerűen értette szakmáját, el is utazott feleségével együtt Szentpétervárra. Hasonnevű fia később orosz állampolgárságot nyert és résztvett új hazája közéletében. A hatóságok azonban rájöttek, hogy szabadkőműves, amiért egy besszarábiai városkába száműzték, amely közel fekszik az akkori román határhoz. Innen jött át Gafencu édesapja, — aki csak harminc éves korában vette fel ezt a nevet, — Károly király országába.

Sikraszállók Franciaországért

Grigore, aki 1893-ban született, kitűnő nevelésben részesült. Atyja jómódú kereskedő volt, aki gyermekét már tizenegyes éves korában egy lausannei intézetbe küldte. Grigore Gafencu itt töltötte egész ifjúságát s egyetemi tanulmányait is a lausannei egyetemen kezdte meg, hogy aztán Párizsban fejezze be.

Jogra iratkozott be Párizsban s a magas, csinos, barna fiatalember, akinek tekintetében a tudós komolysága és a jókedélyű ifjú derűje vegyült, ismert alakja volt az idegen diákok társadalmának. Látogatta a háború előtti francia irodalmi köröket s ő maga is írt verseket és színdarabokat.

Itt kezdte meg újságírói működését is. Párizsi leveleket írt az *Epoca* című lapnak, amely a leg-

kijezettebben franciabarát ujság volt akkoriban Bucarestben.

Egyszer, 1914 tavaszán egy St.-Michel úti kávéházban két német fiatalembert hallott megvételével beszélni Franciaországról. Gafencu felugrott helyéről s arculütötte az egyik németet. Nagy botrány támadt.

— De hiszen ön maga is idegen, — mondták a többiek a magából kikelt román joghallgatóknak.

— Az igaz, — felelte az, — de azért én mindig síkra fogok szállani Franciaországért, nemcsak egy pofon erejéig.

A román Eden

A háború elején — folytatja cikkét a *Paris Soir* — Gafencu katonai pilóta lett és pompás teljesítményeivel magas angol, francia és román kiüntetésekert nyert el. A háború után, 1919-ben, a levegő hőse sajtó szolgálatba lépett. Távirati ügy-

GRIGORE GAFENCU külügyminiszter

Hat hónapos kiképzést kapnak a kötelező katonai szolgálatra bevonuló angol újoncok

Elkészült a törvényjavaslat. — Az angol-szovjet tárgyalások vitája az alsóházban

Londonból jelentik: A kötelező katonai kiképzésről szóló törvényjavaslat szerint, amelynek

nökséget létesített, amely később hivatalos román távirati ügynökséggé alakult, majd átvette az *Argus* című közgazdasági lap vezetését, s közben feleségül vett egy bájos francia hölgyet, akit egy franciaországi utazása alkalmával ismert meg.

Nemrég megalapította a *Timpul* című napilapot, ami rövid idő alatt annyira elterjedt, hogy ekkora sikerre nincs példa a román sajtó történetében. Gafencu vezetője, lelke, s egyúttal legszorgalmasabb munkása lesz a lapnak... Elegánsan s egy angol diplomata higgadságával és éleslátásával megírt cikkei eseményszámba mennek. Politikai kávéházakban kézről-kézre jár a *Timpul* s Gafencu külpolitikai megnyilatkozásai nemcsak a lap népszerűségét, hanem a fiatal lapvezér tekintélyét is növelik. Így jellemzik román sajtóköri körökben:

— Ő a mi Edenünk.

Egyszer telefon-értesítést kap a *Timpul* igazgatója, hogy a király kihallgatásra várja. S aztán egymást érik a tanácskozások a királyi palotában és már suttogni kezdik politikai körökben, hogy az uralkodó új külügyminisztert keres... Már azt is tudják, hogy a király Gafencu szemelte ki, aki egyébként kiállotta a próbát a politikai életben is: volt miniszterelnökségi alminiszter, külügyi alminiszter, közlekedésügyi miniszter több nemzeti parasztpárti kormányban. És a király csakugyan döntött. Míg a belpolitikai nehézségek leküzdésével a kistermetű, de vaskezü Călinescut bízta meg, Gafencu, a kiváló pilótát, a művelt uriembert, a hajlékony és sok nyelvet ismerő diplomatát, a román Edent találta legalkalmasabbnak arra, hogy elvezesse a külpolitika veszedelmes szirtjei között az állam hajóját.

Hallo, itt a király...

Gafencu már külügyi alminiszter korában tanubizonyosságot tett tehetségéről, munkaképességéről és... jelleméről. Nem ő volt-e az, aki nyíltan ellenszegült Titulescunak a külpolitika akkori teljhatalmu irányítójának a román-orosz megbeszélések során? Aztán gyakori külföldi tartózkodásai alatt szerzett tapasztalatai, a szívélyes kapcsolat, amely különösen Beck ezredeshez fűzi s végül az ügyesség, amellyel Károly király legutóbbi külföldi útja alkalmával tapogatózásait végezte, egyre megbecsültebbé tették őt. Így aztán nem is okozott nagyobb meglepetést, mikor egy reggel a király felhívta a *Timpul* szerkesztőségében Gafencu, aki épp vezércikkét írta:

— Hallo, ön az, Gafencu úr? Itt a király beszél. Kinevezem önt külügyminiszternek.

„Magyar Nők Lapja”

Szépirodalom. Művészet. Divat.

Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel, megjelenik havonta háromszor. E pompás kivitelű legszebb magyar folyóirat, új és kivaó írók és ironók ragyogó sorát hívta meg, hogy tolluk és tehetségük tüzeit állítsák a magyar család, a magyar otthon és a magyar nő szolgálatába.

A „Magyar Nők Lapja” bensőséges barátja minden családjának, eegítő társa és irányítója minden magános nőnek és ifjú hölgyek gondolkodásának.

A h. és tiszta eszellel vezeti a „Magyar Nők Lapja” hasábjain megjelenő nagyszerű írógárdát, mely Papp Jenő kiváló író és a rádió volt közkezdvelt krónikása irányítása mellett még Harsányi Zeolt, Zilahy Lajos, Kodolányi János, Bókay János, Ignác Rózi, Nyírő József, dr. Hosszu Zoltán (színművész és kiváló humorista), Hunyady Sándor, Babay József, K. Lányi Pirooska, Hóry László és Nyírő László kiváló erők munkáival fogja szönyörködtetni olvasóit.

Regényei, mesék és versei mindig a legjobbak. Ajándék akciói továbbra is teljes mértékben folytatódnak.

A „Magyar Nők Lapja” vezetősége becsülettel igyekszik beváltani minden szavát, hogy megteremtse a tisztesség, a szépség és a költészet csodálatos egyeségét a társadalom részére.

Komoly érdeklődők kérjenek 9 lei postabélyeg beküldése ellenében három példányos mutatószámot.

Megrendelési hely:

TORÓK JÁNOS Oradea, Căsuța poștală 47.

szövegét hétfőn este tették közzé, minden 20 és 25 év közötti angol alattvaló lajstromoztatni köteles magát az Angliában való katonai kiképzés céljából. Akit a jegyzékbe fölvettek, az orvosi vizsgálat után katonai behívót kap kiképzésre és tíz nap múlva köteles bevonulni. A bevonultak mint a milícia tagjai hat havi kiképzésben részesülnek. Azután három és fél évet szolgálnak egyik, vagy másik segélyhaderőben, vagy póttartalékban.

Az alsóházi vita

Londonból jelentik: Az alsóházban az ellenzék az angol-szovjet megbeszélésekre vonatkozó kérdések özőnével árasztotta el a miniszterelnököt. Chamberlain arra a kijelentésre szoritkozott, hogy Halifax szombaton fogadta a szovjet nagykövetet és a tárgyalófelek javaslatokat kaptak.

Egy munkáspárti képviselő fölvetette a kérdést, hogy hajlandó-e a miniszterelnök a Balkán-államok között támadás elleni együttműködési megegyezés előkészítését lehetővé tenni? Megkérdezte továbbá, hogy mit tehetne a Bulgária, Románia és Görögország közötti kérdések megoldásának előkészítésére.

Chamberlain kijelentette, hogy az angol kormány a legnagyobb fontosságot tulajdonítja a balkáni helyzet megerősítésének, de úgy véli, hogy a szóbanforgó kérdéseket elsősorban az érintett országok között tárgyalás útján kell elintézni.

Olaszország nem tett tárgyalási ajánlatot Franciaországnak

Párizsból jelentik: Hivatalosan alaptalannak jelentik ki egy angol újságnak azt a híret, hogy az olasz kormány új tárgyalásokra tett volna javaslatot a francia kormányknak.

Roosevelt beszédét mondott a new-yorki világkiállításon

Félmillió közönség jelenlétében nyílt meg a világkiállítás

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök vasárnap félmillió főnyi közönség jelenlétében megnyitotta a világkiállítást. Beszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya legfőbb politikai célkitűzésének tartja a világ valamennyi népének bátorítását a békére és a jóakaratu együttműködésre. Az amerikai nép sokszor csendben imádkozik Istenhez, hogy adja meg a békét az európai kontinensnek és tegye lehetővé, hogy leomoljanak az elkövetkező években azok a korlátok, amelyek évszázadok óta a viszályok kitörésére oly sok okot adtak és megakadályozták a népek egymásközötti kapcsolatainak helyreállítását.

Székrekedés ellen

Leo-Pills, enyhe és mégis biztos hatású hashajtó tisztán növényi anyagokból készül. Leo-Pills 20 esztendeje kitűnően bevált, még idült esetekben is. Kapható: 20 vagy 60 labdacot tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

A sziriai királyság tervezése

Franciaország rendezni kívánja a sziriai állapotokat

Párizsból jelentik: A francia kormány tartós és kielégítő megoldást óhajt találni Szíriában, megszerezve a külső és belső biztonságot. A „Journal” az-rint a francia kormány gyökeresen akarja a sziriai helyzetet rendezni, ezért a királyság intézményét akarja bevezetni, amely eredményesen közvetíthetne az ország kisebbségei és a többség között. A király személye szempontjából az arab Huszejn-ház, a vahabita Ibn Saud család és az egyiptomi uralkodó család tagjai jöhetnek számításba.

Bétky László ismét íróasztalhoz ülhet

Nagyváradi. Saját tud. Bétky László, a „Magyar Lapok” szerkesztője, akit tudvalegőleg a kolozsvári katonai törvényszék a múlt év novemberében sajtóvétségért hat hónapi elzárásra ítélte, a mai napon kitöltötte büntetését és elhagyta a nagyváradi fogházat. A tehetséges fiatal újságíró, mint emlékeztetés, egy politikai értesülés lekötése miatt fogták perbe és ítéltek el, amelyért a felülősséget vállalnia kellett. Bétky László emberrés bánásmódban részesült a fogházban s azt testben és lélekben egészségesen hagyta el. A szabadságvesztés ideje alatt írással is foglalkozhatott. Háromfelvonásos színművet írt, amely az erdélyi magyar társadalmi életből meríti tárgyát. Bétky László ma a szabadságra helyezés formáságainak elvégzése után vidáman jelent meg a „Magyar Lapok” szerkesztőségében, ahol kartársai s a lap kiadóhivatali és nyomdai alkalmazottai meleg szeretettel fogadták.

Megalakult a Dunántúlon a magyarországi németek népközössége

A gyűlés vezetői a német lakosság Magyarország iránti hűségét hangoztatták

Budapestről jelenti: A dunántúli Ciko közösségben volt vasárnap a magyarországi németek szervezetének a Volksbundnak alakuló ünnepsége. A Volksbund tagjai egymást „Vokskameradnak” nevezik. Az ünnepségre felvonultak két magyar zászlót és a Volksbund zászlóját vitték. A magyar himnusz elénekzése után Faulstich díszelnök előbb beszédet mondott. Kijelentette, hogy a magyarországi németek magyar hazájukhoz hűek maradnak mind háborúban, mind békében.

A magyarországi németek belegyökeredeztek a magyar talajban.

Godschmid elnökhelyettes kijelentette, hogy a magyarországi németek küzd német voltáért, ez azonban nem ellentétes hazafiai hűségével.

Dr. Baech háláját fejezte ki azok iránt, akik megadták a németek jogait.

Az ünnepség résztvevői hódoló táviratot küldtek Horthy kormányzónak és Teleky miniszterelnöknek.

A magyar kormányférfiak berlini tartózkodása

Teleky Pál magyar miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter tárgyalásai a német birodalom vezetőivel. Díszvacsorák Hitlernél és Ribbentropnál

Berlinből jelentik: A német fővárosban tartózkodó gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky István magyar külügyminiszter még szombat délután meglátogatta Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert, aki a látogatásokat a magyar államférfiak szállásán rövidesen viszonzotta. Később Hitler birodalmi vezér és kancellár fogadta a magyar államférfiakat, akikkel több, mint egy órahosszat tárgyalt. Utána Telekiék Göring vezértábornagyot és Hess Rudolfot, a Vezér helyettesét látogatták meg.

Szombat este Hitler kancellár ebédet adott a magyar államférfiak tiszteletére. Az ebéden 172 vendég jelent meg. Vacsora után Hitler hosszasan elbeszélgetett a magyar miniszterekkel és kíséretükkel.

A vasárnapi munkarend. Díszvacsora Ribbentrop birodalmi külügyminiszternél

A magyar államférfiak vasárnap délelőtt megkoszorúzták a hősi emlékművet, majd Göring vezértábornagnál ebédeltek. Délután a Collegium Hungaricumot látogatták meg, ahol a magyar kolónia tisztelgett előttük. Vasárnap este Ribbentrop birodalmi külügyminiszter adott vacsorát, amelyen százötvenen vettek részt. A vacsora során Ribbentrop a következő pohárköszöntőt mondotta:

Ribbentrop pohárköszöntője

— Miniszterelnök úr, öröm és megtiszteltetés számomra, hogy nagyméltóságodat, nagyrabecsült hitvesét, valamint a magyar királyi külügyminiszter urat a német birodalom fővárosában a legszívélyesebben üdvözölhetem. A német nép, mely régi és hűséges barátságban érzi összetartozását a lovagias magyar nemzettel, meleg rokonszenvvel fogadja önöket. A legutóbbi esztendőik és a legújabb események még jobban megalapozták réu bevált barátságunkat.

Magyarországnak a kommunista-ellenes egyszemélyhez való csatlakozása révén új kötelek szövődtek Németország és a baráti hatalmak között. A kölcsönös és rendíthetetlen bizalom nyugvó együttműködés a két nép érdekében egyre gyümölcsözőbben fog alakulni. A baráti Olaszországgal való szoros összetartozással mindinkább a béke záloga lesz. Ebben a szellemben emelem poharam a kormányzó úr ölméltósága egészségére, a magyar nép boldogulására és virágzására és szívesen látott vendégeink egészségére.

A magyar kormányfő válasza

Teleki gróf, magyar miniszterelnök a pohárköszöntőre a következőkben válaszolt:

— Miniszter úr, mindenekelőtt a leghálásabb köszönetemet fejezem ki feleségem és Csáky gróf nevében is szívélyes szeretéért és azért a rendkívüli barátságos hangvételért.

amelyben német földön részünk volt. Különös öröm számomra, hogy látogatást tehetek Berlinben és ezúton is kifejezést adhatok annak a rokonszenvnek és nagyrabecsülésnek, amellyel a magyar nép a nagy és hatalmas német nép iránt viseltetik. Minden magyar ember számára élmény, ha a Német Birodalomba jöhet és megcsodálhatja a nemzeti szocialista birodalomnak és nagy vezérének a kultúra, a szocialis jólét és a nemzeti élet fejlesztése terén elért, páratlanul álló teljesítményét. A népeink között ősidők óta fennálló barátság mindig alapja volt ezeréves államvezetésünknek. A legutóbbi események a német nép iránt táplált barátságunkat az őszinte hála érzésével még jobban megerősítették, amikor a berlini-római tengelyben egyesült határainkkal való együttműködésben és az ő támogatásukkal visszanyertük régi országunk olyan területet.

A magyar kormánynak szilárd az elhatározása, hogy a tengelyhatalmakkal való bizalomteljes együvértartozás politikáját továbbra is folytassa és készséggel hajlandó együttműködni azokkal, akiket ugyanez a békés és barátságos szellem tölt el. Különösen köszönöm a kifejezésre juttatott rendíthetetlen bizalmat, amelyet ugyanilyen őszinte bizalommal viszonzunk. Ebben a szellemben emelem a poharamat a Német Birodalom vezérének és kancellárjának egészségére, a német nép nagyságára és boldogulására, valamint Nagyméltóságodnak és nagyrabecsült hitvesének egészségére.

Vacsora után tánc volt s a vendégek éjfél körül oszlottak szét.

Teleki és Csáky a berlini májusi ünnepségen

Berlinből jelentik: Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter május elsején résztvett a német nemzeti ünnepen. A magyar államférfiakat és kíséretüket mindenütt a legnagyobb megtiszteltetésben részesítették. Reggel fél 9 órakor a magyar miniszterek a német ifjúság nagy ünnepén vettek részt az Olimpiai Stadionban. Az ünnepségen 132 ezer német ifjú és leány vonult fel. Hitler kancellár, amikor megjelent a díszpályában, a tömeg lelkesült üdvözlése után azonnal a magyar államférfiak felé fordult és melegen köszöntötte őket.

Teleki és Csáky ezután a Lustgartenben jelent meg a május elsejei ünnepségeken. Délben szükkörű ebéd volt az Adlon szállóban, délután pedig a magyar miniszterek teán vettek részt Frick birodalmi belügyminiszternél. Este Sztójay berlini magyar követ adott ebédet Teleki és Csáky tiszteletére. Az ebéden Ribbentrop birodalmi külügyminiszter vezetésével kilenc miniszter vett részt. Jelen voltak továbbá a politikai, állami és katonai élet előkelőségei, nagy számban. Vacsora után fogadás volt.

A kis köztársaságok multja és jövője

Milyen a költségvetésük? Andorra évi 5500 lei fizetést ad Lebrun francia köztársasági elnöknek

Az évszázados európai zűrzavarban néhány apró állam függetlenségét kapott és meg is tartotta függetlenségét. Európa mostani új rendezése során újra felmerült e törpe államcskák kérdése. Franciaország és Spanyolország között Andorra, az egykori Ausztria és Svájc között Liechtenstein, Németország, Franciaország és Belgium között Luxemburg terül el, Franciaország testében ott van Monaco, míg északolasz terület veszi körül minden oldalról San Marino köztársaságát.

A mai helyzetben a beavatottak szerint igen kétséges, hogy mennyi ideig tartja meg függetlenségét Andorra? Ez az autonóm és félig független köztársaság 191 négyzetmérföldjével és 5000 lakosával a spanyol Lerida tartomány és a francia keleti Pireneus megye között fekszik. Az andorraiak ovális arcúak, sötétszeműek, bőrük majdnem rezsinű.

ANDORRA létezését és függetlenségét Charlemagne-nak köszönheti a hagyomány szerint. 1278 óta áll a francia állam és a szomszédos spanyol püspökség védelme alatt. A két védnök a független köztársaságtól évi 960, illetve 460 pezeta „adót” kap. A spanyol püspök ezenkívül még körülbelül 750 leinyi készpénzt, 12 nagy kerek sajtot, 12 csirkét és 6 nagy hátsó sonkát kap. Andorra ezenkívül a francia köztársasági elnöknek is ad fizetést, a perpignani megyefőnök közvetítésével: évi 5500 leinek megfelelő összeget.

A kis államot a 24 intézőbizottsági tagból választott szindikusz (elnök) kormányozza. A szindikusz éppúgy dolgozik, mint bármelyik más andorrai paraszt, gyakran látható, amint ökreit valamelyik sziklás úton noszogatja, vagy a mezei munkában segít. A külföldi látogatókat rendszerint maga a szindikusz hívja meg kis parasztházába.

LICHTENSTEIN hercegség hatvanöt négyzetmérföldnyi területével a legapróbb abszolút monarchia a világon. Egyik határa a Rajna, nyugatra pedig a svájci St. Gallen kanton határolja. Keleti határa Vorarlberg 11.500 főnyi lakosságának legnagyobb része német származású és anyanyelvű.

Liechtensteint 1719-ben alapították. Egy ideig a szent római birodalom tagja volt. Később a rajnai, majd a német konföderáció tagja lett és 1866 óta független.

A kis monarchia életében két hatalmas esemény volt. Az egyik 1871-ben történt, amikor Bismarck teljesen megfélemezte Liechtenstein megem-

lítéséről, a Franciaországgal kötött békeszerződésben, a másik pedig 1937-ben történt, amikor Ferenc liechtensteini herceg lemondott unokaöccse fia, a 31 éves Ferenc József herceg javára.

A hercegség egyetlen katonája a nagyszakállú Heinrich Kleber, aki idén ünnepelte 96. születésnapját. Ő az egyetlen, aki még mindig büszkén viseli a régi megszűnt liechtensteini hadsereg egyenruháját. A liechtensteini rendőrség se nagy, egyetlen említésre méltó körülmény, hogy a rendőrségnek nyolc motorkerékpáros gyorshajítás elleni rendőre van, aki az autósoktól beszedi a díjakat.

LUXEMBURG Római frank, francia és belga történelmi emlékek után Luxemburg a bécsi kongresszus után önálló nagyhercegség lett és I. Vilmos holland király védnöksége alá került. Később a nagyhercegség fellázadt és újra belga protektorátus alá helyezte magát. Később újra német állam lett, de egy londoni konferencián a nagyhatalmak úgy döntöttek, hogy a német helyőrséget ki kell üríteni és Luxemburg így önálló állam lett. Mindazonáltal a német vámközösség tagja maradt. 1914-ben a német hadsereg megszállta, majd 1919-ben a népszavazás a független nagyhercegség mellett döntött. Luxemburnak 1937-ben 285.542 lakosa volt. A nagyhercegség egyike a világ leggazdagabb államainak és nem ismeri a munkanélküliséget. A teljes hadsereg tisztekkel együtt 230 főből állott.

Izelítő a mult héten megnyílt budapesti Nemzetközi Vásárról

Budapestről jelenti tudósítónk: Magyarország kormányzója adta meg az engedélyt pénteken délelőtt az idei Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitására s a meghívott előkelőségek sétája után máris tízezres tömegekbeper lepte el a vásár területét a közönség. És mert az első nap látogatói annyira meglepő újat tapasztaltak a vásáron a ennek hírére is vitték, szombatra még jobban felfokozódott az érdeklődés és még hatalmasabbná nőtt a látogatók serege.

— Mi tetszett a legjobban? Nehéz erre válaszolni, de tény, hogy a legnagyobb tömegek a vásár vendéglője, továbbá a divatrevü, színház és — Japán kiállítása körül tolongtak napestig. A vendéglő ezuttal a Gerbeaud-pavillon klasszikus épületében kapott helyett s a vásár itt állandóan „kosztos bemutatásokat” rendez. Olyan ősi ételeket találnak itt fel, amiket Pest még nem ismer. Turbolya levest, csatlós csirkét, hajdukáposztát — sok-sok ilyen nyencfalatot, amelyeknek persze óriási a sikerük, nem is szólva a legkülönlegesebb italokról. — A divatrevü-színházban csaknem szakadatlanul folynak a bemutatások. A hatalmas színház 1500 nézőre van méretezve és ugyezől-ván reggeltől-estig változó műsorral. 25 szobhnél-ezebb mannoquin mutatja be az őrözködési ipar közel 250 pazar új modelljét. Japán kiállítási exotikumával és kápráztató színeivel vonz, de valóban gyönyörű is, hiszen tényleg egy darab Japánt teregettek itten ki.

A külföldről érkező utasok mind elismeréssel szólnak arról, hogy milyen kényelmes és zavartalan volt az ideutazás. Az utazási-, vízum és egyéb kedvezményeket nyújtó vásárigazolványt természetesen az utolsó percig árusítják az összes utazási és menetjegyirodák. A vásárigazolvány ára személyenként 3.60 svájci frank, 3 márka, 120 lei, 50 dinár, 30 Kc, vagy 1 USA dollár és ilyen igazolványt bárki válthat magának. Vizum nem kell, azt utólag adják meg Budapesten P 2.50 kezelési díj lefizetése ellenében.

MONACO területére nézve a világ legkisebb „ál-lama”, hiszen mindössze hat négyzetmérföldön terül el. Lakóinak száma 22.153, akik három „község”: Monaco, Le Condamine és Monte Carlo tagjai. Az államit a ruletterek tartja el. A montecarlói kaszinó évi mérlegének ilyen tételei vannak:

„A hadsereg fenntartási költségei.
A rendőrség felszerelése és fenntartási költségei.”

Az állami kertészet költségei.”

Monte Carlóban 1856 óta vannak játékasztalok, de nagy korszaka akkor kezdődött, amikor egy egykori hamburgi pincér, Franc Blanc 50 éves koncessziót kapott. Ő alapította meg másodsor Monte Carlót, a kaszinó hasznából restaurálták a királyi palotát és modernizálták a szállodákat.

SAN-MARINO A világ legkisebb köztársasága a 32 négyzetmérföld nagyságú San Marino, amelyet állítólag egy Marinus nevű arbei bennszülött alapított a 4. század közepén. A 16. században Cesare Borgia kezébe került, majd újra visszanyerte függetlenségét és még a pápaság is elismerte. Még maga Napoleon is tiszteletben tartotta függetlenségét.

Az Észak-Olaszországban fekvő köztársaság legmagasabb hegyén, a 700 méter magas Monte Titanon rádióállomás van. A világháború alatt a németek azzal vádolták a kis köztársaságot, hogy az antant hatalmak számára küld kémjelentéseket arról a rádióállomásról. Amikor Olaszország beavatkozott a világháborúba, San Marino körülbelül 1 millió leinyi összeget szavazott meg háború hozzájárulásul.

A köztársaságot két régenskapitány kormányozza. Fő bevételi forrása a bélyegek gyakori váltogatása, a bélyegeket belföldi és külföldi szériákra osztják. Ellentétben Monacóval, a köztársaság vezetői minden alkalommal megtagadták a játékkoncesszió megadását.

A vásár visszavonhatatlanul május 8-án este zárul és az utasoknak legkésőbb e nap déli 12 órájáig kell Budapestre megérkeznie, de a külföldiek a vásár utazási és vízumkedvezményeivel május 18-ig tartózkodhatnak Magyarországon és itt tartózkodásuk alatt Budapestről bármely vidéki állomásra és vissza három külön utazást is tehetnek mindenkor 33 százalékos menetdíjkezdésménnyel.

Róma kormányzója Budapesten

Berlinből jelentik: Colonna herceg, Róma kormányzója, feleségével együtt, Budapest székesfőváros meghívására, hétfőn este Berlinből Budapestre utazott.

Magyarország és Jugoszlávia közeledése politikai és gazdasági alapon

Belgrádból jelentik: A „Novosti” a magyar-jugoszláv viszonyról azt írja, hogy a közeledést nemcsak a két állam politikai, hanem gazdasági érdekei is megkövetelik. Olaszországgal és Németországgal — ugymond — megvan a baráti viszony. Ha ez Magyarországgal is megvalósul, Jugoszlávia valamennyi szomszédjával szívélyes és baráti viszonyt fog fenntartani.

Belgrádból jeleneik: Cvetkovics és Macsek között április 27-ikén létrejött megegyezés szentesítése még mindig nem történt meg és politikai körök szerint bizonyos nehézségek merültek fel, amelyek késleltették a szentesítést. A kormányhoz közelálló körök azt hiszik, hogy a kormányzótanács az utolsó pillanatban mégis elfogadja a Cvetkovics—Macsek megegyezését, tekintettel a várható súlyos következményekre.

XII-ik PIUS pápa

Öszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai lektatusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű

mélynyomatu fénykép emelik az

EUCCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvostanárok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr Soós Aladár egyetemi tanár	240 "
Hogyan éljen a szívbajos ember? Dr Bodon Károly egyetemi tanár	95 "
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eu. tanácsos, főorvos	55 "
Az érlelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr Bucsányi Gyula főorvos	110 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr Donáth Gyula egyet. tanár	40 "
A reumás bajok házi kezelése. Dr Engländer Árpád szakorvos	90 "
A fiatal anya. Dr Földes Lajos főorvos	95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos	125 "
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. A pszichoanalízis, mint módszer. Dr Hermann Imre	75 "
Dr Gáspár János	145 "
A cukorbeteg korszta. Dr Horvai Lajos főorvos	95 "
Anyagcserebetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos	90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr Káldor Miklós főorvos	110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos	215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	110 "
Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr Kellner Dániel	105 "
Az elhízás és a soványító gyógyeljárások. Dr Lukács Pál főorvos	95 "
Hogyan éljen a vesebajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr Müller Vilmos főorvos	110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	45 "

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja közgyűlést tartott

Bizalom-nyilvánítás az igazság iránt. — A jövő évi munkaterv megállapítása

Kolozsvárról jelentik: Nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi közgyűlést április hó 28-án a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központja. A közgyűlésre országrésziünk minden vidékéről nagy számban jöttek el a szövetkezetek képviselői. A közgyűlést, melyet a központ hivatalos helyiségében tartottak meg, gróf Bély Kálmán elnök nyitotta meg. A központ vezetősége részéről megjelentek dr Gyárfás Elemér, gróf Haller István, dr Mikó László és Zoltáni Pál választott igazgatósági tagok, valamint Trica Zaharia és Zeicu Ioan kinevezett igazgatósági tagok, Gadó Jenő, Gyarmathi Árpád és Vári Domokos felügyelőbizottsági tagok, dr gróf Bethlen László vezérigazgató, dr Ferencz József igazgató és Elekes Béla aligazgató.

Az igazgatósági jelentés letárgyalása után Bakk József, a radnótfáji tejszövetkezet kiküldöttje emelkedett szólásra. Isten áldását kérve a központ további munkájára, egyben a szövetkezetek hálóját fejezte ki dr gróf Bethlen László vezérigazgató és az igazgatóság tevékenységéért, hogy ezekben a nehéz időkben, s különösen az elmúlt év nehézségei közepette oly eredményesen irányították a központ kötelekébe tartozó szövetkezetek életét. Egyben indítványozta, hogy gróf Bethlen László vezérigazgatónak, valamint az igazgatóságnak külön-külön jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon meg a közgyűlés. Bakk József indítványát általános lelkesedés mellett fogadta el a közgyűlés.

A marosvásárhelyi tejfeldolgozó telep kibővítése. Takarékbetétgyűjtés, a szövetkezetek hitelkeretei főlemelése

Bethlen László gróf megköszönve az iránta és az igazgatóság iránt megnyilvánuló bizalmat, ismertette a jövő évi munkatervét. A központ korábbi tervei szerint ez évben megépítésre került volna a harmadik szövetkezeti tejfeldolgozó telep, ezt a tervet azonban a rendkívüli gazdasági helyzetre való tekintettel ez évben nem vizik keresztül, hanem ehelyett a marosvásárhelyi telepet fogják kibővíteni. Ezt különösen a marosmegyei tejszövetkezetek rohamos fejlődése teszi szükségessé.

Rámutatott a vezérigazgató a hitelezés mai nehézségeire, ismertette a központnak a múlt év során megindított takarékbetétgyűjtési és új üzletreszjegyzési akcióját. Ezutóbbi során kiemelte a

szövetkezetek megértő áldozatkészségét, hogy szinte maradéktalanul siettek az új üzletreszjegyzésben részt venni. Köszönetét tolmácsolta egyben a szövetkezeteknek azért a megértő magatartásért, hogy a központra háruló újabb adminisztratív költségek viselését egyöntetűen vállalták. A központnak sikerült a folyó évi visszelszámítolási hitelkeretét újabb jelentős összeggel felemelni s ezt a jövőben is munkálni kívánja, hogy a szövetkezetek igényét a legmesszebbmenőleg kielégíthesse.

Székházépítés. Bizottság a szövetkezeti eszme terjesztésére

Bejelentette végül a vezérigazgató, hogy a központ a múlt évben ingatlant vásárolt egy központi székház céljára azonban a székházépítést a rendkívüli gazdasági viszonyokra való tekintettel szintén el kellett halasztani. Az új alapszabályok kapcsán az igazgatóság a szövetkezetekkel való szorosabb együttműködés megvalósítása érdekében propaganda bizottság tagjait úgy választák meg, hogy abban minden megye képviselőt nyerjen. A propaganda bizottságra a következőket választotta be a közgyűlés: Imreh Zsigmond, Dávid Sándor, Pálfi György, dr Karda Ferenc, László János, Magass Árpád, Páll Dénes, Polgár Gyula, dr P. Trefán Timotheusz, Becsky István, Tökés József, Dósa Árpád.

Szövetkezeti előadások a téli gazdasági tanfolyamokon és a sajtó megmozgatása

Kövári Jakab, a kénosi tejszövetkezet képviselője a vidéki szövetkezeti értekezletek rendezésének a kérdésével foglalkozott, Gruja Farkas, a nyárádszentbenedeki szövetkezet kiküldöttje a szövetkezeti propaganda olyirányú kimélyítését kívánja, mely a tejszövetkezetek szövetkezeti öntudatát növelné. Gadó Jenő kéri az igazgatóságot, járjon közbe az E. G. E.-nél, hogy a téli gazdasági tanfolyamokon szövetkezeti tárgyú előadásokat is tartsanak. Herceg Ádám, a majlátfalvi hitelszövetkezet képviselője megemlíti, hogy az „Erdélyi Gazda”, mely az E. G. E. közlönye, soha nem foglalkozik a szövetkezeti kérdéssel, bár a szövetkezetek nagyrésze tagjai az E. G. E.-nek és lapot is mind járatták. Bodor Géza kovásznai kiküldött, rámutat, hogy míg a román sajtó, a román napilapok állandóan felszínen tartják a szövetkezeti kérdést, a mi napilapjaink nagyon elhanyagolják azt. Dr P. Trefán Timotheusz mély gondolatokkal telített hozzászólásában a propaganda erejét fejtegette. Kocsis János a szövetkezeti vezetők új nemzedékének a kiképzésére két éves szövetkezeti tanfolyam létesítését hozta javaslatba, vagy a szövetkezeti pályára törekvőknek az állami szövetkezeti iskolákba való irányítását.

Nevelés a szövetkezeteken belül. Szövetkezetiügyi alosztály a Romániai Magyar Népközösségben

Mikó László, Balogh József, Vári Domokos és Zoltáni Pál hozzászólásai után Bethlen László vezérigazgató rámutatott arra, hogy a központ a propaganda terén, mint a múltban, úgy a jövőben is a szövetkezeti tagok belső uton való nevelésére fekteti a főszűlyt és kerül minden hangos hírverést. A legjobb propaganda a tárgyi eredmények felmutatása, s ezt az eddigi munkával sikerült elérni. A szövetkezeti értekezletek már több éves multra tekintenek vissza, szép és tartós eredményeket mutatnak fel. A propaganda kérdése iránt megnyilvánult nagy érdeklődés azt mutatja, hogy a szövetkezeti mozgalom jövőjét mennyire szívón viseli a szövetkezeti tábor. Bejelentette egyben, hogy a Romániai Magyar Népközösség szervezetében a szövetkezeti ügy számára külön alosztályt szerveztek, melynek elnökéül Haller István gróf, a „Hangya” szövetkezetek elnökét referenséül Horváth Józsefet, a központ főtisztviselőjét delegálták.

Élénk érdeklődés mellett tárgyalta a közgyűlés a szövetkezetek betétgyűjtési lehetőségeinek a kérdését is, melyhez szintén sok kiküldött szólt hozzá. Gróf Bély Kálmán elnök záró szavai után a közgyűlés résztvevői közeledően vettek részt.

Egy gödör kikerülése közben berohant egy üzletbe, falat döntött, embert gázolt egy kolozsvári teherautó

Nagyvárad. Saját tud. Kedden a kora délelőtti órákban súlyos gépkocsiszerecséltenség történt a General Holban-utca és a Nogáll-utca sarkán. A Holbán-utcai vashíd felől teljes sebességgel hajtott a Holbán-utcára a Kolozsvár 192. rendszámú, kavicsos megrakott tehergépkocsi. A Nogáll-utca bejárata előtt a gépkocsi ki akart kerülni egy ott éktelenkedő gödröt, a gépkocsi vezetője azonban oly szerencsétlenül kapta oldalra a kormánykereket, hogy a kocsi teljes sebességgel főlrohant a gyalogjáróra, nekiütközött a 17. számú saroképület falának és a falat lerombolva, csak a Faur és Dezső-féle mézárászkben állott meg. Az üzletben az üzletvezető felesége, Kis Lászlóné és ennek édesanyja Ötvös Bertalanné tartózkodott. A behatoló gépkocsi teljesen kidöntötte az üzlet külső falát, összetörte az üzlet berendezését és Kis Lászlóné fején, míg Ötvös Bertalannét lábán súlyosan megsebesítette. Nyomban értesítették a rendőrséget és a mentőket. A két sebesült asszonyt súlyos állapotban szállították kórházba. A gépkocsinak ugyszólván semmi baja sem történt. A rendőrség a gépkocsi vezetőjét Hodis Gábort őrizetbe vette és megkezdte kihall-

gatását. A kocsi egyébként Viga Sándor kolozsvári lakos tulajdona. A súlyosan megrongált ház tulajdonosa és az üzlet vezetője lépéseket tettek, hogy az okozott kárt a gépkocsi tulajdonosa megtérítse. Hozzávetőleges számítás szerint a kár meghaladja a 20 ezer leit.

A telkiélet alakításának mindenki számára aktuális problémáját dolgozta fel:
P. Wimmer Anzelm O. S. M.

Az élet teljessége

című könyvében. A könyv a modern, intelligens embernek írta; neki mutatja be az élet célját, a lelki tökéletesedésnek az útjait, általában a vallásosság boldogító voltát. Okai meggyőzőek, stílusa választékos.

Ara kartonkötésben 80 lei.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

MEGJELENÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, fél évre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Külföldön: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénkül szél, sok helyen eső, egyes helyeken zivatar. A hőmérséklet lényegesen alig változik.

DRIMBA JÓZSEF ALEZREDES, A CSIKI HADKIEGÉSZÍTŐPARANCSNOKSÁG VEZETŐJE LETT CSIKMEGYE PREFEKTUSA. Csik-szereda. Saját tud. A megye összes községi, járási és megyei tisztviselői kara, valamint a többi közhivatal főnökeinek jelenlétében szombaton délelőtt iktatták hivatalába ünnepélyes keretek között Drimba József alezredest, a csiki hadkiegészítőparancsnokság főnökét, Gh. Theodorescu ezredes-megyeifőnök áthelyezésével megüresedett megyefőnöki méltóságba. Drimba József ezredes már évek óta áll a megyei hadkiegészítő élén. Pontos, rendszeres, igazságos és ezek mellett szerény főtiszt, aki a magyar nyelvet is kifogástalanul beszéli. A lakosság a belügyminisztérium ki-nevezését megnagyvással vette tudomásul.

Halálozás. Gyergyóalfaluru jelentik: Tó-zsér Ernő 31 éves korában hosszas szenvedés után, április 30-án meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor volt a gyergyóalfalvai római kato-likus temetőben, nagy részvét mellett. Szülein, Tó-zsér Gyula és neje, Marthy Malvinka kívül testvérei: Tózsér Béla, Tózsér Malvinka és nagy ro-konság gyászolja.

TEHERÁNBÓL JÖVET SÜRŰ KÖDDE TÉ-VEDETT ÉS LEZUHANT A TÜRÖK LÉGIHADERŐ EGY RAJA. Isztambulból jelentik: A török légi-haderő egyik raja, mely az iráni trónörökös eskü-vőjén Törökországot képviselte, Teheránból jövet, sűrű ködbe került és elvesztette a tájékozódást. Több gép kényszerleszállást végzett és súlyosan megsérült. A raj vezetője meghalt.

DR. WILLER JÓZSEF BUCURESTIBEN MARAD. Megírtuk annak idején, hogy dr Wil-ler József, a volt Magyar Párt bucuresti irodá-jának vezetője Lugosra költözik. Ez a híradás téves volt: Willer dr Bucuresztiben marad és továbbra is a MICA-palotában fog lakni (Calea Victoriei 65.). Ugyisint dr Kiss Árpád ügy-véd címe is maradt Bucuresti, I. Calea Victo-riei 65. Telefonszámuk is a régi 30209.

Ismét hús-sztrájkjal fenyegetnek a szatmári mészárosok. Saját tud. Jelentettük, hogy a város vezetősége a mészárosok kérelmére, a husarak és termékek egy részét — ahol ezt indokoltak ta-lálta — kilétként két leivel felemelte. Ezt a ha-tározatot a mészárosok magukra nézve sérelmes-nek találták, amennyiben azt állították, hogy a szarvasmarha és a borjú ára is emelkedett, tehát ezeket sem tudják a régi áron mérni. Ebben az értelemben most újabb megkeresést intéztek a vá-ros vezetőihez. Itt azonban azon a véleményen vannak, hogy a szigeti vasúti forgalom szüneté-lése következtében a szarvasmarha ára nem emel-kedett, hanem zuhant. A mészárosok most a vá-gás beszüntetésével fenyegetőznek.

ÁLARCOS UTONÁLLÓK KIFOSZTOTTÁK ZAMFIRESCU MÉRNÖKÖT. Bucuresztiből jelen-tik: Április 30-ra virradó éjjel egy húsz tagú álarc-os utonállóbanda megtámadta és kirabolta Zam-firescu Gr. mérnököt, a Set repülőgépgyár tulaj-donosát, aki családjával együtt két gépkocsin ha-ladt birtoka felé a Silistrai országúton. Az uton-állóknak tudomásuk volt a mérnök érkezéséről. Lesben állottak, feltartóztatták az autót, a két soffit megkötötték az utasokat pedig minden pénzüktől és értéktárgyuktól kifosztották. A csend-őrség megindította a nyomozást.

Nagykárolyban be kell jelenteni a pincókel. Nagykarolyból jelentik: A város vezetősége rún-daleletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy a város belterületén, valamint a szőlőben levő összes pin-cókel be kell jelenteni a városi mérnöki hivata-lban. A bejelentések május 2-án kedden kezde-nők, utcaik szerint.

Paraguay új köztársasági elnöke. Assuntion-ból jelentik: Estigarribia José Félix tábornokot, a Chako győztesét, aki legutóbb Paraguay nagy-követe volt Washingtonban, Paraguay köztársasá-gi elnökévé választották. Alelnök Piart Albert lett.

A MÁRIA-TISZTELET FELTŰNŐ HÓ-DITÁSA AMERIKÁBAN. A csikágói Fáj-dalmas Anya-templom szerviták újfajta Má-ria-tiszteletet vezettek be „örökös novéna” névvel. Ez abban áll, hogy templomukban az év minden péntekjén reggel nyolctól éj-félig egymást érik a Mária-ájtatosságok. Az idén harmincyolcra emelték a napi ájtatos-ságok számát s míg múlt évben egy-egy ilyen pénteki napon 30 ezer ember látogatta meg a templomukat, az idén a napi látoga-tók száma a 90 ezret is elérte. A szerviták példáját csakhamar más csikágói templomok is követték. A Novena Notes legújabb szá-ma szerint egy-egy pénteki napon 14 temp-lomban 99 ájtatosságon 150 ezer körül mo-zog a résztvevők száma. A Mária-tisztelet e rendkívüli térhódítása magára vonta az egész angol sajtóvilág figyelmét. A londoni Catho-lic Herald írja: A hívők képesek hideget, meleget, esőt, havazást eltűnni, csakhogy be-juthassanak egy-egy ilyen „örök novénát” tartó templomba. A Daily News szerint a rendőrség segítségét is igénybe kell venni, hogy a templomok előtt várakozó tömegek meg ne akadályozzák az útvonalak közleke-dési rendjét. Valóban 1930-ban vagyunk, a kételkedés és vallási közömbösség korában? — kérdi csodálkozva ugyanez az újság. Az ember alig tudja elhinni, hogy mindez Csí-kágóban történik.

Kolozsvár-Borcsa Mihály lesz a budapesti Uj-ságró Kamara elnöke. Budapestről jelentik: A rö-videsen megalakuló Ujságró Kamara elnöki tiszt-ségével kapcsolatban ugyszólván egyöntetűen ala-kult ki az újságrótársadalomnak az a vélemé-nye, hogy ezt a tisztséget Kolozsvár-Borcsa Mi-hálynak, a Függetlenség főszerkesztőjének kell elfoglalnia. Kolozsvár-Borcsa Mihály, aki mint a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, lanka-datlan buzgalommal fáradozott a Kamara létre-hozása érdekében, nagy érdemeket szerzett az újságrórend ez összefoglaló szervezetének me-gteremtése körül. Kolozsvár-Borcsa Mihály ország-gyűlési képviselő hosszú időn át fejtett ki érté-kes hírlapírói munkásságot Debrecenben, egyik vezéralakja volt a magyar vidéki politikai hírlap-íróknak, tárgyismerete tehát abszolút teljes és megbízható. Rendkívüli felkészültsége, újságró-i tehetsége, hivatászeretete egyaránt kvalifikálják az Ujságró Kamara elnöki tisztségére, amelyre minden jel szerint egyhanguan fogják megválasz-tani.

SZAMOS-TARTOMÁNY TERÜLETÉN A HA-TÓSÁGI ORVOSOK INGYEN KEZELIK A HADI-ÖZVEGYEKET ÉS ÁRVÁKÁT. Szatmár. Saját tud. A vármegyei főorvosi hivatalhoz a kolozsvári királyi helytartóságról rendelet érkezett. A rende-let értelmében a hatósági orvosok a hadiözvegyek- és hadiárvakat ingyen kezelésben kötelesek részesíteni. A rendeletet, amely a világháború áldozatainak helyzetén kíván segíteni, dr. Tataru Coriolan királyi helytartó adta ki.

Gépkocsiszerencsétlenség érte a tuniszi német konzult. Párizsból jelentik: Biebestein tuniszi né-met főkonzul feleségével együtt gépkocsin utazott. A gépkocsi összeütközött egy másik autóval és mindketten életveszélyesen megsebesültek. A fő-konzult és feleségét kórházba szállították, de rö-videsen kiszünettek.

Százmillió lejt füstöltek el a múlt évben Szat-már megyében. Saját tud. Az állami jövedék szat-mári központi igazgatósága most tette közzé azo-kat a adatokat, amelyek a megye múlt évi do-hány- és bélyeg-, valamint kártyafogyasztását tükrözi véseza. Az államjövődék összes bevétele 152.946.057 lei volt. Szatmáron dohány 9.483.890 lei, cigareta 14.408.578 lei, szivar 1.455.387 lei, kártya 335.940 lei, külföldi cigareta 239.500 lei, cigarettapapír 48.100 lei, vegyes dohány 10.620 lei értékben fogyott el. A megyében dohány 37.912.248 lei, ci-gareta 34.895.688 lei, szivar 2.192.945 lei, kártya 253.200 lei, külföldi cigareta 261.200 lei, cigarettapapír 216.100 lei, vegyesdohány 5975 lei értékben fogyott el. Puszkaporból 118.920 lei folyt be, míg egy év alatt 50.787.240 lei értékben adtak el bélye-get. Hivatalos nyomtatványokból és egyéb mono-poleikkékből befolyt 319.826 lei.

Zürichi zárlat. Párizs 11.80, London 20.85 egy-negyed, Newyork 445.50, Brüsszel 75.80, Milánó 23.45, Amszterdam 237.40, Berlin 178.66, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Isztanbulba utazott Zog volt király és család-ja. Athénből jelentik: Zog volt albán király fele-ségével, a csecsemő királyi herceggel, a királyi hercegnőkkel és kíséretével Athénből Isztanbulba utazott.

JAPÁNBAN A FÖLDRENGÉS ELNYELT EGY FALUT. Tokióból jelentik: Japánban hétfőn ismét földrengés pusztított. Hivatalos közlés szerint a földrengés alkalmával Akita tartományban Aica-va falu hetven házával elsüllyedt. Legújabb meg-állapítás szerint száznál több ember halt meg, még többen megsebesültek és több mint ezer ház pusztult el a földrengés következtében.

MEGSZÜNT AZ 58 ÉVES „BUDAPESTI HIRLAP”. Budapestről jelentik: A „Budapesti Hírlap” című napilap május elsején megszűnt. A Budapesti Hírlap, mely Rákosi Jenő lapja volt 58 évig jelent meg. Egy időben főleg a magyar érte-lémiség körében örvendett népszerűségnek. Az utóbbi időben egyre nagyobb részvétlenség nyil-vánult meg a lap iránt, úgy hogy megszűnése elő-relátható volt.

Nyomtalanul eltűntek az Izából kimentett öngyilkosok. Mármarossziget. Saját tud. M. A. 19 éves fiatalleány és R. L. 17 éves leány szomba-ton öngyilkossági szándékból az Izába vetették magukat. Az arra járók kimentették a két öngyilkos jelöltet; akik azonban nyomtalanul eltűntek. Az a feltevés, hogy újból öngyilkosságot ki-séreltek meg.

Vakmerő rablógyilkosok halálra szurkáltak Erőmhályfalván két szőlőcsozót. Erőmhályfalváról jelentik: Vasárnap délután borzalmas, kétfős rablógyilkosság történt Erőmhályfalván. Ismerei-len tettések megtámadtak három embert az erő-mhályfalvai szőlőhegyen nyilván a szándék-kal, hogy kirabolják őket. A támadók, akik ké-séssel és botokkal voltak felfegyverezve, a két embert megölték, a harmadikat össze-vissza sur-kahták, majd emenkültek. A harmadik, életben maradt áldozatot: Vadász András 42 éves szőlő-csozót vonatra tették és a váradi állomáson már várta a mentő-autó és beszállították a Bihar-me-gyei Közkórházba, ahol azonnal ápolás alá vet-ték. Vadász András a fején és a mellén szenva-dett olyan súlyos sérüléseket, hogy életben ma-radásához alig van remény. Az erőmhályfalvai kétfős gyilkosság ügyében a csendőrség széles-körü nyomozást indított.

Csak Dévág jutottak el a kolumbácsi legyek. Déva. Saját tud. Közöltük, hogy Hunyad meg-yeében már megjelentek a kolumbácsi légyrajok. Most közelítjük az örvendtes hírt, hogy a ve-szedelmes legyek Szörény megyéből Lugos környékéről jöttek és elárasztva a marosillei és a dobrai fászt, Dévág érkeztek, ahol annak nyu-gati oldalán megállottak. Itt ugyanis hűvös idő érte őket s majdnem egészben megsemmisültek, úgy hogy a veszedelem egyelőre még a csángóte-lepre se terjedt át. A melegebb idő hálltával azon-ban újabb és erősebb rajok megjelenésére is szá-mítani lehet.

Magyar piackutató bizottság indult a nemzeti Spanyolországba. Budapestről jelentik: A válto-zott viszonyokra való tekintettel, végre elérkezett az ideje, hogy Magyarországot felvegye külkereske-delmi kapcsolatait a nemzeti és baráti Spanyol-országgal. A napokban egy héttagú piackutató társaság indult Spanyolországba. Ez a társaság egyelőre teljesen magánjelleggel indult el, meg-ismerni a nemzeti Spanyolország mai gazdasági és kereskedelmi életét és a szükséges kapcsolato-kat felvenni, valamint puhatolozni a jövőt illető-leg. Miként értesülünk, a héttagú magánjellegű bizottság tagjai között helyet foglal a Külkereske-delmi Hivatal, valamint az Állatexport Társaság egyik vezetője is.

Földgázzal akart véget vetni életének. Maros-vásárhely. Saját tudósítónktól. Wilceek Erzsébet 31 éves iparművész nő szerelmi bánatában különös módon követett el öngyilkossági kísérletet. A mű-belyehez vezetett, fűtési célokat szolgáló földgáz csatlakozást kinyitotta s miután az ajtót és ablakrészeket eltömte, hogy a földgáz a szobából el ne illanhaason, lefeküdt a kerevetre s fejét a gázkályhába dugta. A beszívott gáztól eszméletét veszítette, de mert a kályha csövét elfelejtette be-dugni, a kiömlő gáz nagyrésze a kályha csövén keresztül eltávozott s így az öngyilkosjelölt, bár éjtől másnap délelőtt 11 óráig feküdt eszmélet-lenül, még sem fulladt meg, úgy hogy amikor a rendőrség a műhely atáját feltörte, a szerencsét-len leányban még élet volt. A helyszínen alkal-mazott élesztési kísérletek eredménytelensége után a kórházba szállították Wilceek Erzsébetet, ahol orvosi beavatkozásra magához tért, bár ál-lapota alig ad reményeséget életben maradásához.

Két tifusz eset Piskin. Déva. Saját tud. tól A megyei egészségügyi hivatalhoz jelentés érke-zett, hogy Piskin két hafifuszos megbetegedés történt. A betegeket a piski vasúti kórházba in-ternálták s ott kezelik őket. Néhány héttel ezelőtt Kudzeiron betegedett meg egy ember ugyancsak hafifuszban, beszállították a dévagi kórházba, ahol meghalt. A járási orvos a legszűlesebbkörü intézkedéseket tett a járvány terjedésének meg-gátolására és a kutak vizét is vizsgálat alá vették.

NEM LEHET EGYETEMI HALLGATÓ, AKI NEK A KATONAI ÜGYE NINCS RENDBEN.

Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi miniszter, tekintettel arra, hogy a megállapítás szerint sok fiatal ember folytatja főiskolai tanulmányait, anélkül, hogy katonai kötelezettségének eleget tett volna, elrendelte, hogy az egyetemre és más főiskolákra való felvételnél és a felvételi vizsgák alkalmával a jelöltek igazolni kötelesek, hogy amennyiben 18—21 évesek, vagy voltak vagy pedig a jelentkezés időpontjában állnak katonai előképzés alatt, s amennyiben betöltötték 21-ik életévüket, eleget tettek az újoncok törvényében előírt kötelezettségnek. Azok, akik halasztást nyertek, azt kötelesek igazolni, hogy e haladék ügye rendben van. Ugyanilyen bizonyítványokat kell benyújtani az évi beiratkozásoknál és újrabemutatásoknál is. Ezeket a katonai igazolványokat a katonai előképzési kerületi parancsnokságok illetve a hadkiegészítő parancsnokságok állítják ki. — Azok az ifjak, akik eleget tettek katonai kötelezettségüknek, F mintájú katonai igazolványok-vevcskéjüket mutatják be, ha alantars rangúak és E 1 mintájú könyvecskéjüket, ha tartalékos tisztek, s minden évben kötelesek bemutatni a hadkiegészítő parancsnokság által láttamozott igazolványukat. Azok az ifjak, akikről kiderült, hogy nem teljesítették katonai szolgálatot illetve a katonai előképzésük ügye nincs rendben, sem vizsgára nem jelentkezhetnek, sem pedig be nem iratkozhatnak. A szabályelleneségekről az egyetemi fakultás titkára jelentést tesz a hadügyminisztérium újoncokozási osztályának és az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnak.

Temetések. Hemes Viktor 25 éves korában meghalt a nagyváradi katonai kórházban. Temetése május 2-án volt Pichasan közegében. — Özv. Daus Vasilené meghalt Nagyváradon 62 éves korában a Varsovia-utca 13. szám alatti lakásán. Temetése május 1-én volt a Rulikovszky-temetőben. — Bányai Jucika 28 éves korában Nagyváradon a zsidó kórházban meghalt. Temetése a Simeon Barnuti-u. 14. sz. lakásától lesz a Rulikovszky-temetőbe. — Balázs Sándor „Phöbus” vasgyári munkás meghalt 58 éves korában. Temetése május 3-án délután 6 órakor lesz a nagyváradi központi halottszobából az Össi-temetőbe. „Caritas”.

Nagy sikert aratott a csíkszeredai római katolikus főgimnázium tornabemutatója

Saját tud. Vasárnap délután 6 órai kezdettel folyt le a római katolikus főgimnázium tornabemutatója az ifjúsági tornabemutató olyan hatalmas érdeklődéssel, hogy a tornaterem szűknek bizonyult a megjelent közönség befogadására. Hivatalosan képviseltette magát a megye, a hadkiegészítő- és zászlóaljparancsnokság, a román középiskola és más közintézmények vezetősége. A közönség elfogulatlan lelkesedéssel és elismeréssel tapsolta végig a tornabemutató minden egyes, remekbekerült számát.

Az ünnepség a Himusz, utána a Tornász induló éneklésével vette kezdetét, amely után Nagy Rezső főgimn. testnevelési tanár tartott rövid előadást a Modern testnevelésről, a közönség nagyvívása mellett. Majd ritmikus svéd torna következett a főgimnázium V—VIII. osztályainak mintacsapata bemutatásában. Percekig zúgott a taps a fiúk pompás, fegyverezett mutatványai jutalmául. Ezután „Akrobataugrások” következtek, melyeknek nehéz és fáradságos véghezvitelét legnagyobb könnyebbéggel és kitünő testtartásban, mintaszerűen hajtották végre a székely fiúk. A közönség nem tudott betelni a pompás mutatványokkal. A VII—VIII. osztály rövid bemutatón kitünő sikerrel szerepelt a korláton. Ezt, valamint a I—VIII. osztályosok által bemutatott tálajtornát, a gyűrűkön történt mutatványokat, a közönség lelkes érdeklődéssel kísérte és hangos szóval is többnyire adott kifejezést a főgimnázium testnevelési szellemi kiválósága fölött. Az alsó osztályosok svéd tornabemutatóján kívül mutatványok szerepeltek a nyújtón is. A tornabemutatót a második osztályosok testnevelési játéka zárta le.

A tornabemutatónak, melynek kitünő előkészítése Nagy Rezső tornatanár érdeme, olyan sikere volt, hogy az a közönség kíváncságra minden valószínűség szerint meg kell ismételnie. Itt említjük meg, hogy az énekszámok betanítását és fegyverezett vezénylését Sarkadi Elek ének- és zenetanár végezte a tőle megszokott tökéletességgel.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

CORSÓ: VIHAR A MARS FELETT.
DORIAN: MILLIOMOSOK UTCAJA.
APOLÓ: SPORT ÉS SZERELEM.

KÖZGAZDASÁG

A búza világpiaci helyzete a zürichi gabonatőzsde évi jelentésének tükrében

Mélypontra zuhant a búza ára

Zürich, április végén. Az utolsó másfél esztendőben a búza ára olyan nagymértékben esett vissza, hogy arra ritkán volt példa. Az árjegyzés egy éven belül a felére esett a nemzetközi piacokon és ezzel olyan mélypontra érkezett, amelynél alacsonyabbat századunkban csak az 1930—1932-es kírzi idején jegyeztek.

A súlyos következményekkel járó árcsökkenés oka — a nyersanyagárak általános visszaesésétől eltekintve — a szinte minden eddigit felülmúló termés volt.

Még 1937 elején attól félték a búzapiacra, hogy a készletek kicsinyek lesznek, mert a raktárak világszerte gyorsan apadtak. Ennek az évnak a tavaszán a búza árát egészségtelenül felhajtották, miáltal a búzatermelő országok gazdái családok ábrándokba ringatták magukat. Így azután tekintet nélkül az újabb túltermelés veszélyeire — amire egyébként már az év elején gyakran utalás történt — a búzatermelést az utolsó két évben minden termelő országban minden eszközzel előmozdították. Ennek a következménye volt a búzatermő területek soha nem látott kiterjedése, aminek hamarosan megvolt az eredménye: ugrászerűen emelkedett a termelés és ennek megfelelőleg megnövekedtek a világkészletek.

A búza világtermelése és exportja (Oroszország és Kína nélkül) a következő:

Millió mázsában	Import országok	Export termelés	Ossz. Kiviteli termelés	Kiviteli többlet	Osszes import	Készlet átvétel
1931/32	324	731	1055	359	220	140
1932/33	383	666	1049	338	172	166
1933/34	403	632	1035	301	149	153
1934/35	383	570	953	244	146	100
1935/36	384	586	970	194	137	60
1936/37	332	625	957	188	163	27
1937/38	362	679	1041	194	143	52
Beeslés:						
1938/39	403	795	1198	310	147	163

A termőterületek nagy megnövekedése és a kedvező időjárás folytán 1938-ban rekordmagasra emelkedett a világ búzatermelése. A termés-eredmény az 1937. jó évet 150%-kal, az 1932—36. évi átlagot 210%-kal és az 1937—31. évi átlagter-
termést 150%-kal multa felül. Az eddigi legnagyobb 1928-ban érték el, de az 1938. évi még azt is felülmúlta 100%-kal. Az orosz termelés valami-vel az átlag alatt lehetett, a kínai pedig gyenge volt, de erről hiányoznak az adatok. Az 1938—39. termésév kiviteli feleslege 310 millió mázsa. Ez 116 millió mázsával — tehát 60%-kal — nagyobb, mint az előző évi, amely mindenesetre az utóbbi években a legkisebb volt. Az exportfelesleg nagyobb része, 258 millió mázsa, az idei termésből származik, az aránylag kisebb 52 millió mázsa tétel a régi termésből.

A nagy kiviteli állománnyal szemben előreláthatólag kisebb importszükséglet áll fenn. Az összes behozatali szükséglet 147 millió mázsára, tehát 4 millió mázsával többre irányozzák elő, mint 1937—38-ban, de ez mégis az utóbbi évek legkisebb előirányzata. Az 1938—39. évi kampányban tehát az exportáló államok 258 millió mázsa feleslegével szemben, az importállamok mindössze 147 millió mázsa szükséglete áll. A 111 millió mázsa felesleg az jövőévi kínálatot fogja növelni. Az 1939 augusztus 1-én az export rendelkezésre álló készlet 163 millió mázsára emelkedhet és ezzel ismét elérték az 1933. évi rekordállományt.

Bár az alacsony árfolyam már számol a nagy feleslegekkel, a későbbi áralakulás még mindig bizonytalanul látszik. A legtöbb országban, ahol sok búzát termelnek, a gazdák érdekében államilag alátámasztották az árakat. A kereslet és kínálat szabad játékanak korlátot állítottak. Miután a világ termelőképesége a felvevőképeséget erősen felülmúlja, elkerülhetetlen a termelés mesterséges szabályozása.

Az erre irányuló nemzetközi kísérletek eddig nem vezettek eredményre. Az érdekl. országok értekezlete legközelebb ismét összeül, azonban, hogy a termelés korlátozására már a legközelebbi kampányban sok kerülhet-e, inkább függ az időjárástól, mint az értekezlet határozataitól.

Meghosszabbították a vállalatok nyilatkozattételét

A Hivatalos Lap 1939 március 6-án megjelent 55. számában közzétett törvényrendelet értelmében bizonyos vállalatok kötelesek a Lég- és Tengerészeti Minisztérium Nemzeti Alap Pénztárához egy nyilatkozatot benyújtani. A nyilatkozat benyújtási határidejét a miniszter most 1939 május 5-ig meghosszabbította, egyúttal a nyilatkozat kiállítását illetőleg a következő módosításokat eszközölte: A törvény szerint a nyilatkozathoz csatolni kell az 1939 december 31-iki leltárt hű másolatban. A légügyi miniszter most elhatározta, hogy a leltárból csak az összesítő tételeket kell beküldeni. Az ipari vállalatoknak rajzot is kell mellékelniük az épületekről és üzemekről, a kereskedelmi vállalatok nem kell.

A nyilatkozatot a Cassa Fondului National al Aviatiei új címére kell benyújtani: Bucuresti, Str. Blănari No. 22.

Megdrágult a műjég. Kolozsvárról jelentik: Mint értesülünk, Kolozsvár város tanácsa, tekintettel a kezelése alatt álló műjéggyár egyre nagyobb kiadásokat igénylő üzemköltségére, folyó év május 1-től kezdődőleg a műjég árát 15 és 16 leiben állapította meg. Május elsejétől tehát a gyárban 15 leies és házhozzállításnál 16 leies egységárban hocsátják a fogyasztóközönség rendelkezésére a műjeget.

Apróhirdetések

Lakás	Adás-vétel
szavanként 3 lei	szavanként 3 lei
Utcai szoba butorral vagy üresen kiadó. Nagyvárad, Str. Delavrancea 16. szám.	Eladó „Phönix” pálinka 25 éves Nagyvárad, Parcul Stefan cel Mare 17. Elsőrendű főzőnő és egy fiatal lány elmenne vidékre főuri házhoz. Özv. Váradiné. Nagyvárad, Str. Vasile Stroiescu 25. sz.
Kiadó szép utcai szoba. Nagyvárad, Strada Moldova 25. szám.	Eladó város központjában új magánházak 350.000—1.500.000 leig. Bérházak 8—10 százalékos nettó jövedelemmel 800 ezertől egymillió leig. Kisebb-nagyobb birtokok, szőlők, üzletek, gyárak, malmok. Popovics iroda, Nagyvárad, Str. Vlahuta 6.
Modern dió hálószoba butorok olcsón eladók. Nagyvárad, Str. Alexandri 47. szám alatt.	Allást nyee szavanként 2 lei
Utcai outorozott szoba külön előszobával kiadó. Zilahiné, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 25. II. em.	Ügyes szobalányt elfogadnak Nagyváradon, N: Zeigau. 44. szám alatt.
Kiadó udvari lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, június 1-től. — Nagyvárad, Str. Brătianu 61. szám	

LEGUJABB

Az angol fegyverkezési miniszter válaszolt Hitler kancellár beszédére

Hangoztatta, hogy Anglia nem akarja Németországot megaláztatni a jogszerű fejlődésében. Sajnákosát fejezte ki a nemzetlengyel egyezmények felmondása miatt

Londonból jelentik: Chatfield lord fegyverkezési miniszter az angol hírlapírók bankettjén beszédet mondott, amelyet válasznak lehet tekinteni Hitler kancellár pénteki beszédjére. Leszögezte, hogy mindenki hálás lehet azokért a szavakért, amelyekkel a vezér és kancellár az angol birodalmat magasztalta. Ugylátszik azonban — mondotta, — hogy Németország nem érti meg Anglia jelenlegi politikáját. Angliának nem kell minden előálló viszályban Németország ellenségének mutatkoznia. A legesekélyebb szándékunkban sincs, hogy Németország jogszerű fejlődését megakadályozzuk. Angliában nincs ellenséges hangulat Németországgal szemben. Azt valljuk azonban, hogy a német igényeket nem szabad más államok függetlenségének rovására megvalósítani. Hitler elveti a versaillesi diktátumot, nem bízik a konferenciákban, de sohasem akadályozta meg, hogy a vitás kérdéseket békés tárgyalások során oldják meg. Eppenzért azon fáradozunk, hogy tárgyalásokat kezdeményezzünk, amelyek a diktátumokat kizárnák és a két tárgyaló fél békés meg egyezéshez vezethetnek.

A miniszter ezután sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy Németország felmondta a német— lengyel megemlékezési szerződést és a német— angol flottaegyezményt. A továbbiakban kijelentette, hogy az angol nép nem dekadens és megtette a kellő előkészületeket az ország védelmére. Reméli azonban, hogy nem kell majd másodízben is bebizonyítani mennyire alaptalanok az ilyen irányú gyanúsítások.

A lengyel kormány ellenjavaslatokat tesz Németországnak a danzigi kérdésben

Párizsból jelentik: A lapok, vezetőhelyen foglalkoznak a lengyel félhivatalos közléssel, melyek szerint a lengyel kormány a danzigi kérdés tekintetében ellenjavaslatokat készül előterjeszteni. A francia sajtó helyesli ezt a magatartást és felszólítja Lengyelországot függetlenségének feltétlen megővéására. A „Jour“ most is hangoztatja a békés rendezés lehetőségét, de kifejti, hogy a danzigi probléma nem ugyanaz, mint volt a cseh kérdés és Danzigot nem lehet csak egyezményen feloldozni. Az „Ordre“ felszólítja Angliát, mutasson szilárdságot, mert ettől függ Európa sorsa.

Az angol-lengyel segélynyújtási egyezményt kiszélesítik. — A Szovjet bekapcsolódása a segélynyújtásba

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph“ szerint az angol-lengyel segélynyújtási kötelezettség több pontját tisztázták. Ha például Belgiumot és Hollandiát támogatás érne, úgy a legújabb megállapodás szerint Lengyelország tartozik beavatkozni, mert Anglia szavatolta Belgium és Hollandia határát. Tisztázták a Szovjet által nyújtandó segítség kérdését is, olyképpen, hogy a szovjet nem automatikusan lép be a megtámadott állam védelmére, hanem csak akkor, ha erre a megtámadott fél szólítja. A megtámadott országok határozzák meg azt is, hogy milyen méretű segélynyújtást kívánnak a szovjettől.

Olaszország rosszalja a Szovjet bevonását az európai ügyekbe. — Róma nem hajlandó közvetíteni Lengyelország és Németország között

Rómából jelentik: A nemzetközi helyzetet még mindig nyugalommal itélik meg Rómában, de felháborodást okoz a Szovjet növekvő bekapcsolódása az európai politikába. A „Popolo di Roma“ szerint Londonban is látják, hogy Moszkva mindenáron olyan megegyezést akar elérni, amelyből csak neki volna haszna. A lap szerint a szovjet az követel Londontól és Párizstól, hogy vonják be a biztonsági rendszerbe Hollandiát, Svájcot, Litvániát, Észtországot és Lettországot is. Ez a kísérlet — írja a lap — csirájában megbukott. A lap szerint Párizsban azt szeretnék, ha Olaszország közvetítené Lengyelország és Német-

ország között. Ma azonban más a helyzet, mint szeptemberben volt és ha Olaszország résztvenne egy ilyen akcióban, akkor ismét csak a demokráciák adóssága növekednék az olasz számlán.

A „Messenger“ szerint Beck lengyel külügyminiszter a Hitlernek adandó válaszában hangsúlyozni fogja, hogy Lengyelország álláspontja viszonylagosan a danzigi kérdésben. Ezzel szemben Párizsban úgy tudják, hogy Beck pénteki beszéde során ellenjavaslatokat is tesz.

Orosz és francia tanácskozások a török fővárosban

Isztanbulból jelentik: Potemkin szovjet helyettes külügyi népbiztos ankarai látogatását, továbbra is a legnagyobb homály fedi. A lapok csak a legszűkebb hivatalos jelentéseket közlik. Potemkin Teheránból visszatérve tanácskozást folytatott a török külügyminiszterrel és a vezérkari főnökkel.

Isztanbulból jelentik: Az itt tartózkodó Weigand francia tábornok kedden kihallgatáson jelent meg a török államfőnél, a miniszterelnöknél, külügyminiszternél és hadügyminiszternél. Weigand hír szerint tárgyalásokat folytat a szandzsák viszszaesetéről és a francia—török egyezmény megújításáról.

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

A szatmári és nagyváradi egyházmegyék kebelében működő Actio Catolica és Mária-kongregációk, Megyéspástorunk védnöksége alatt az idei **pünkösdi** ünnepére zarandoklatot rendeznek az Örök városba, hogy az új Szentatya áldásában részesüljenek.

A zarandoklatra szeretettel meghívják Erdély összes katolikusait

Indulás Nagyváradról: május 23-án d.e.
visszaérkezés: június 2-án reggel

A zarandokok Firenzében 1 napot, Rómában 4 napot, Velencében 1 nappal töltenek
Utirány: Budapest, Ljubjana, Velence, Firenze, Róma

Részvételi díj személyenként 4950 lei

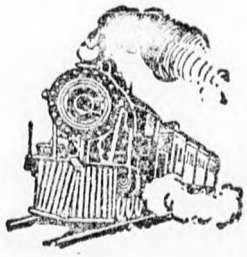
Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
2. Az összes vízumdíjak
3. Teljes ellátás (étkezés) és elszállásolás Firenzében és Rómában, továbbá egyszerű étkezés (ebéd) Velencében.
4. Rómában egy autókörjárat.
5. Csomagok őrzése a velencei és firenzei állomáson, ki- és bevitel Rómában.
6. Szakszerű vezetés.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Capriba. Ennek többletköltsége **1050 lei**. — A másodosztályon utazók **1500 lei**-vel többlet fizetnek. **Jelentkezési határidő: 1939 május 10**

Az utazáshoz legalább 3 hónapi időtartamra érvényes egynél utlevél szükséges. Az utlevél beküldésének határideje május hó 10. A részvételi díj egyharmad része jelentkezéskor fizetendő a többi összeg május 10-ig fizetendő ki. — Bővebb felvilágosítást ad és részletes tájékoztatót a „MAGYAR LAPOK“ kiadóhivatala nyújt (Oradea, str. Regele Carol 5.)

A rendezőbizottság

P. Csávossy Elemér S. J.

a kiváló és tudos jezsuitairó

Tulvilági valóságok és szociális problémák

című könyvében sorra veszi a jelenkor minden ilyen kérdését, a kat morális szempontjából megvilágítja szükségességüket. Előadja, hogy a pápák szociális enciklikái mit követelnek rájuk vonatkozólag. — A jelenkor könyve P. Csávossy S. J. e munkája, mely az égető kérdésekben biztos eligazítást ad.

Ara kartonkötésben 123 lei.

A magyar államférfiak befejezték berlini látogatásukat

Berlinből jelentik: Teleki Pál magyarországi miniszterelnök és Csáky külügyminiszter kedd délelőtt 11 órakor visszaindult Budapestre. A magyar államférfikat ünnepélyesen bucsúztatták.

Roosevelt halter repülőgéppel növeli az amerikai légi haderőt

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök 185 millió 444 ezer dollár haladéktalan megszavazását kérte a törvényhozástól, amivel a légihaderőt hat-ezer elsőosztályú repülőgéppel akarja növelni. További 21 milliót a Panama-csatornai körzet állandó katonai helyőrségének növelésére kért.